

ترجمه: موسسه فرهنگی شمس الضحی

@kafilearn

كتاب فصل العِلم

باب دسته‌های مردم

۱- عَلَيْ بْنُ حُمَّادٍ، عَنْ سَهْلِ بْنِ زِيَادٍ، وَ حُمَّادِ بْنُ يَحْيَى، عَنْ أَخْمَدَ بْنِ حُمَّادٍ بْنِ عَيْسَى، جَمِيعًا عَنْ ابْنِ حَبْوَبٍ، عَنْ أَبِي أَسَامَةَ، عَنْ هِشَامِ بْنِ سَالِمٍ، عَنْ أَبِي حَمْزَةَ، عَنْ أَبِي إِسْحَاقِ السَّعِيْدِيِّ، عَمَّنْ حَدَّهُ مِنْ يُوْتَقُّ بِهِ، قَالَ: سَمِعْتُ أَمِيرَ الْمُؤْمِنِيْنَ عَلَيْهِ السَّلَامَ يَقُولُ: إِنَّ النَّاسَ أُلُوا بَعْدَ رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلهِ إِلَى ثَلَاثَةٍ؛ أَلُوا إِلَى عَالِمٍ عَلَى هُدَىٰ مِنَ اللَّهِ قَدْ أَعْنَاهُ اللَّهُ بِمَا عَلِمَ عَنْ عِلْمِ غَيْرِهِ، وَ جَاهِلٌ مُدَّعٌ لِلْعِلْمِ لَا عِلْمَ لَهُ مُعْجَبٌ بِمَا عِنْدَهُ قَدْ فَتَنَتْهُ الدُّنْيَا وَ فَتَنَ عَيْرَهُ، وَ مُتَعَلِّمٌ مِنْ عَالِمٍ عَلَى سَبِيلِ هُدَىٰ مِنَ اللَّهِ وَ نَجَاهٍ. ثُمَّ هَلَكَ مَنْ ادَّعَى وَ خَابَ مَنْ افْتَرَى.

امیرالمؤمنین علیه السلام فرمودند: مردم پس از رسول خدا صلی الله علیہ وآلہ و سه کس روی آوردند. یکی به عالمی روی آوردند رهیافته از سوی خدا که خدا او را از دانش دیگران با آن چه می داند بی نیاز کرده است. دیگری نادانی که ادعای علم می کند ولی علمی نداشته و [تھا] شیفتھی چیزهایی است که در اختیار دارد. دنیا او را فریفته و او نیز دیگران را می فریید. و همچنین به شاگرد عالمی که بر راه هدایت و نجات از جانب خدادست. اینجاست که هر آن که ادعا کرد هلاک شد و هر آن که دروغ بست، ناکام ماند.

۲- الْحَسِينُ بْنُ حُمَّادٍ الْأَشْعَرِيُّ، عَنْ مُعَلَّبِ بْنِ حُمَّادٍ، عَنِ الْحَسَنِ بْنِ عَلَيِّ الْوَشَاءِ، عَنْ أَخْمَدَ بْنِ عَائِدٍ، عَنْ أَبِي حَدِيجَةَ سَالِمَ بْنِ مُكْرِمٍ، عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ عَلَيْهِ السَّلَامَ قَالَ: النَّاسُ ثَلَاثَةٌ؛ عَالِمٌ وَ مُتَعَلِّمٌ وَ عَنَاءٌ.

امام صادق علیه السلام فرمودند: مردم سه دسته‌اند: عالم ، علم آموز، خار و خاشاک .

٣- مُحَمَّدُ بْنُ يَحْيَى، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ مُحَمَّدٍ، عَنْ عَلَىٰ بْنِ الْحَكَمِ، عَنْ الْعَلَاءِ بْنِ رَزِينَ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ مُسْلِمٍ، عَنْ أَبِي حَمْزَةَ التَّمَالِيِّ قَالَ: قَالَ لِي أَبُو عَبْدِ اللَّهِ عَلَيْهِ السَّلَامُ: اغْدُ عَالِمًاً أَوْ مُتَعَلِّمًاً أَوْ أَحَبَّ أَهْلَ الْعِلْمِ وَلَا تَكُنْ رَايِعًاً فَتَهْلِكَ بِعُغْضِهِمْ.

ابو حمزه‌ی ثمالی گوید امام صادق علیه السلام به من فرمودند: یا عالم باش، یا علم آموز، یا اهل علم را دوست داشته باش و غیر از این مبایش که به سبب دشمنی آنان نابود خواهی شد.

٤- عَلَىٰ بْنُ إِبْرَاهِيمَ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ عِيسَىٰ، عَنْ يُونُسَ عَنْ جَمِيلٍ، عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ عَلَيْهِ السَّلَامِ قَالَ: سَمِعْتُهُ يَقُولُ: يَعْدُو النَّاسُ عَلَىٰ ثَلَاثَةِ أَصْنَافٍ؛ عَالِمٌ وَ مُتَعَلِّمٌ وَ عُثَاءٌ. فَنَحْنُ الْعُلَمَاءُ وَ شَيَعَتْنَا الْمُتَعَلِّمُونَ وَ سَائِرُ النَّاسِ عُثَاءُ.

يونس بن جمیل گوید از امام صادق علیه السلام شنیدم که ایشان فرمودند: مردم به سه دسته تقسیم می‌شوند؛ عالم، و علم آموز، و خار و خاشاک. عالمان ما هستیم، و علم آموزان شیعیان ما هستند و بقیه‌ی مردم خار و خاشاکند.